

A Cimborát a Szabadsajtó könyvnyomda és lapkiadó részvénytársaság, Szatmár, adja ki. ○○○○○○○○○○

A Cimborát Kisbaczonban Benedek Elek nagyapó szerkeszti, leveleiteket, rejtvénymegfejtéseiteket az ő címére küldjétek. Elek nagyapó pontos címe: Batanii-mici (Kisbaczon), utolsó posta Batanii-Mare (Nagybaczon) Háromszék megye. ○○○

A Cimborát úgy rendelhetitek meg, ha levelező-lapot irtok Szatmárra, a Cimborá kiadóhivatalának, amelyben kériitek a lap megindítását. Ugyanakkor postautalványon küldjétek be egy negyedévi előfizetési díjban 50 leut. ○○○○○○○○

A Cimborát csak az az előfizető kaphatja állandóan és pontosan, aki az előfizetési díjak pontos beküldéséről gondoskodik.

A Cimborából szívesen küldünk bárkinek és bárhová mutatványszámot. Aki még nem ismeri Elek nagyapó pompás gyermeklapját, kérjen tőlünk mutatványszámot és mi ingyen azonnal küldünk is. ○○○○○○○○○○○○

A Cimborá hetenként, vasárnap, husz oldal terjedelemben jelenik meg és benne minden olvasó megtalálja a maga olvasmányát. A Cimborá apró elemisták számára éppen úgy közli a maga meséit, verseit, humoros elbeszéléseit, mintahogy gondoskodik a nagyobb diákok és diák-leányok olvasnivalójáról is, akik részére regényeket, ismeretterjesztő cikkeket, komolyabb tárgyú elbeszéléseket közöl. ○○○○○○○○○○○○

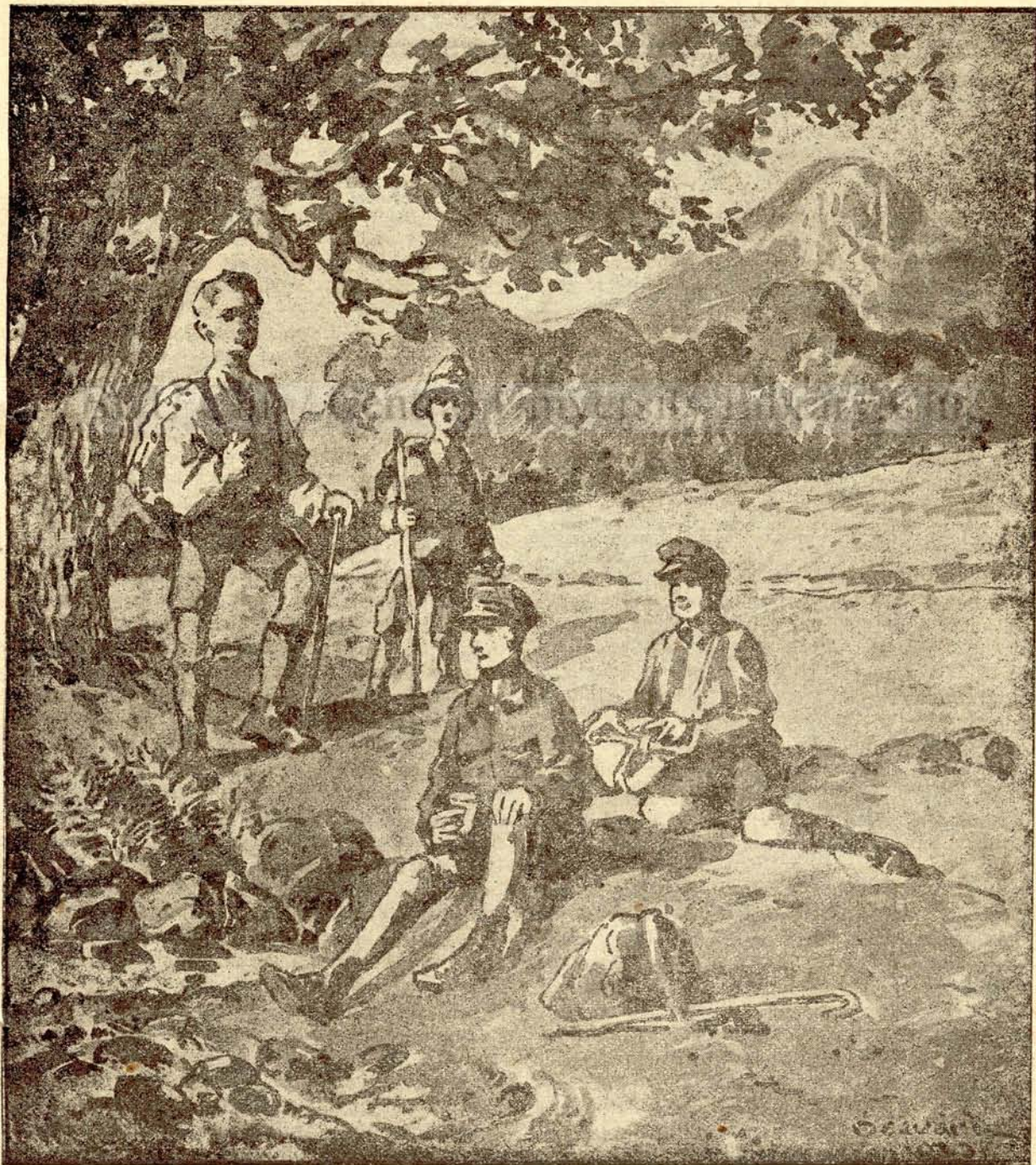
A Cimborát szeressétek, olvassátok, terjesszétek

A Cimborá előfizetési ára Románia területén negyedévre 50 leu, félévre 100 leu, egész évre 200 leu; Csehország területén negyedévre 10, félévre 20 és egész évre 40 csehkorona.

GIMBORA

JÓ GYERMEKEK KÉPES HETILAPJA.

Főszerkesztő: BENEDEK ELEK

TURISTA DIÁKOK.

Anyám névnapjára.

— Irta: SZENTIMREY JENŐ. —

*Templom a lelkem,
Ájtatos csendben
Orgonaszó.
Hallgass meg engem,
Mindenható.*

*Publikánusként
Nem mirhát, tömjént
Áldozok ma:
Egyszerű pár szó
Lesz az ima.*

*Tudsz-e te róla
Lelkek tudója,
Hogy ideleinn
Legnagyobb ünnepem
Ünnepeltem.*

*Ó, ha te látod,
Akit én áldok,
Áldd te is meg,
Te örök Jóság,
Te: Szeretet.*

*Templom a lelkem,
Általános csendben
Orgonaszó.
Hallgass meg engem,
Mindenható.*

(Budapest, 1910.)

ANIKÓ.

(Régi emlék.)

— Irta: Dánielné Lengyel Laura. —

Anikó, ez a 18 hónapos kis emberpalánta nagyon elcsodálkozott. Nagy, kék szeme még tágabbra nyílt, picinyke szája még kisebb lett a nagy bámulásban. Anikó először látott életében felnőtt embert sirni.

Az a szegény asszony, ki búját-baját panasolni jött el hozzám, míg könnyei lassan megeredtek, észre sem vette a gyermek riadt, bámuló arcát. De én láttam, mint huzódik át valami sötét fátyol a puha vonásokon, a picinyke száj körül. A kék szem erősen, gyanusan csillogni kezd. S mielőtt még csengethették s intézkedhetném, hogy vigyék ki a gyermeket, Anikó hangos zokogásba tör ki és térdemre hajtja fejét.

A kis gyermek először látta magával szemben a bánatot. A nagy ember fájalmát. A felnőtt, nagy emberét, akire eddig ő csak hódoló bámulattal nézett; aki jó, tökéletes és mindenható az ő szemében. A kis arcon világos volt a megrémülés: „nini, ezek is sirnak, akiknek minden szabad“.

Vagy csak képzelődés az egész? A gyermek egyszerűen megijedt a szomorú arctól s a sirás csukló hangjától. Mindegy. Az én kis leányom most látta maga előtt először szemtől-szembe a bánatot és nekem folyton a mesebeli királyfi bús története járt eszembe. A mesebeli királyfié, akit szerető, gondos szülői egy fényes kastélyban tartottak, elzárva minden emberi fájdalomtól, szomorúságtól, bánattól. S ime, amint először kiszökött a fényes kastélyból, szembe jött vele egy rongyos, béna asszony, egy öreg, beteg férfi és egy nagy fekete gyászszereg, mely halottat kísért a temetőbe. A királyfi, amint kilépett ajtaján, ott találta magával szemben a betegséget, a nyomort, a halált. És sohasem ment többé vissza a fényes királyi kastélyba, a gondtalan örömek közé. Nem tudott többé játszani, nevetni, örülni. Elbujdosott, évek mulva

tudták meg szülői, hogy magányos életü remete lett belőle.

Ez a régi mese kísértett egész nap, amikor később játszani kezdtem a gyermekkel. Óh, nem, — Istennek legyen hála, az én kis leányom tud mosolyogni, nevetni, játszani... Nem megy remetének, mert kis kövér lábának éppen elég út, ha egyik szobából a másikba áttipeg. Még ezt sem teszi ingyen, vagy hiába. Piskóta, vagy csokoládé kell hozzá, hogy egy ilyen vándorútra elcsalogassuk.

És mégis valahányszor reánézek, elkomorul az arcom. Hiába! Egy szomorú kép már elvonult a gyermek lelke előtt. Hogy immár elfelejtette, az már igaz, de holnap újra szembe jöhet vele, s ez a nevető, gömbölyű kis arc megint hosszukássá, kedvessé lesz, amint a fájdalom láttára megvonaglik. Holnap-holnapután még a mások fájalmának láttára, aztán, aztán — egy napon majd ott érzi az élet kemény, kegyetlen ütését saját szívére, saját lelkére...

S amikor mindez borus álomképen végighalad a lelkemen, úgy szeretném újra kérni, kérlelni: kicsi leányom, előbb-utóbb meg kell ismerkedned az élet kegyetlenségével s talán jobb, ha előbb történik, mint utóbb. Talán ha nagyon soká rejtegetnők előled a bánat fátyolos arcát, úgy járnál, mint a mesék királyfi: belepusztulnál a mások szenvedéseibe, a mások gyötrelmeibe. Meg kell szoknod, hogy sirást, zokogást hallj magad körül, hogy szenvedj a szenvedőkkel és sirjál azokkal, akikre a sors keze keményen sújtott.

Mert látod, kis leányom, mióta te itt vagy, kezdi lelkem sejteni: mi a végtelen. Ha majd az Isten jóságos, különös kegyelme téged áld meg egy ilyen édes, drága kis teremttel, amelyet nekem adott benned, akkor fogod csak megérteni, hogy az életemet habozás nélkül áldoznám fel a te jóvoltodért, a te boldogságodért.

És mégis, látod — bár tudom, hogy az neked sokkal jobb volna, nekem nagyon fájna, ha valaha megszoknád a szenvedés iránt való közömbösséget. Inkább lássalak sirni, szenvedni, mint okos vállvonogatással mondani: „Mi közöm hozzá? Nem engem sujtott, nem nekem fáj.“ Minden boru, mely árnyékot vet piros arcodra, sötét fellegként nehezedik az én lelkemre. De vannak esetek, amikor inkább akarom szememet könnybe borultán, mint mosolyogva látni.

S bár nincs zene, mely édesebb volna lelkemnek, mint a te kacagásod, idegennek érezném lelkedet lelkemhez, ha valaha kacagni látnálak egy könnyező szempárral szemben.

Édes kicsi leányom, tudom, hogy ez nem fog megtörténni soha, hiszen máris fátvolt borított arcodra egy szerencsétlen embertársad szenvedése, panasza, könnye.

(Budapest.)

Az én Gyula nagybátyám.

— Irta: Guy de Maupassant.* —

Deres szakálu öreg ember kért tőlünk alalmazást.

Davranche József barátom száz sou-t adott a koldusnak. Meglepetve néztem reája.

— Ez a toprongyos öreg ember egy régi históriát juttatott az eszembe. Elmondom, ha akarod. Az emléke ugyanis folyton üldöz. Hallgasd meg türelemmel:

Szüleim Havreban laktak. Szegény emberek voltak s nyomoruságosan tengették életüket. Apám irodában dolgozott, csak későn este tért meg a munkából és mégsem keresett sokat. Két leánytestvérem volt.

Anyámat nagyon bántotta a mi keserves helyzetünk s igen gyakran súlyos szemrehányásokkal illette apánkat. A szegény ember ilyenkor mindig olyan mozdulattal válaszolt, amely nagy fájdalmat okozott nekem. Végig simította homlokát a tenyerével, mintha a verejtéket akarta volna letörölni, de egy árva szó sem jött ki a száján. Ez a tehetetlen, néma fájdalom a szívemet hasogatta.

Nagyon takarékosan éltünk. Ebédre való meghívást nem fogadtunk el soha, mert nagyon jól tudtuk, hogy azt viszonzni is kell. Mindent a szatócsnál vásároltunk, kedvezményes árak mellett. Testvéreim maguk varrták ruháikat s a nevetségesen olcsó szövetek ára fölött órák hosszat gondolkodtak.

Ebédünk rendszeren levesből állott meg marhahusból, mártással. Azt mondták, hogy mindkettő nagyon egészséges és tápláló. En

* Guy de Maupassant (olv. Gidő Mópásszan) a múlt század második felében élt s a legnagyobb francia elbeszélők közé tartozik. Őt hat regényt s vagy háromszáz kisebb-nagyobb elbeszélést írt. Kevés akad az írásai közt, amit az ifjúság is elolvashat, mert Maupassant igen sötét színben látja a világot s rendszeren rossz oldalairól mutatja be az embert és az életet. Még vidám történeteiben is rendszeren akad valami, ami gondolkozóba ejt és elszomorít: Istenem, csakugyan ilyen rosszak vagyunk? Különösen a párisi életet és szülőföldjének, Normandiának parasztjait rajzolta nagy művészettel. Szerette ostromozni a polgári családok önzését, pénz-imádását. *Gyula bátyám* című története is azt juttatja eszünkbe: milyen hajbókolva-kézcsokolva fogadta volna ez a család Gyula bácsit, ha véletlenül meggazdagodva tér vissza!

bizony egyéb ételleket kívántam volna. Azonkívül pedig volt mit túrnöm elvesztett gombajaimért és eltépett nadrágjaimért.

Vasárnap délutánonkint azonban az egész család hosszú sétára indult. Apám felöltöben, nagy kalappal fején, keztüvel kezén, karján vezette anyámat, aki ilyenkor mindig úgy föl-diszitette magát, mint valami hajó a király fogadásakor. Testvéreim, akik mindig hamarabb készültek el az öltözködésükkel, türelmetlenül várták az indulás percét. De az utolsó pillanatban mindig fölledeztek egy csunya foltot az apám felsőkabátján, amelyet aztán benzinnel gondosan el kellett távolítani.

Apám, kalappal a fején, finoman vasalt ingben, türelmesen várta, amíg a mütétet elvégzik. Anyám azonban türelmetlen volt, s keztüit is lehuzta, hogy azalatt be ne mocskolódjanak.

Végre utnak indultunk, mindenkor az alkalomhoz illő ünnepélyességgel. Testvéreim mentek legelől, karonfogva. Mindaketten már eladó lányok voltak s ezért mutogatták őket végig az egész városban. Én anyám mellett mentem balról, míg apám a jobbján lépdegélt. Még most is nagyon élénken emlékszem, hogy szegény szüleim milyen ünnepélyes arccal, szigorú tartással s kimért mozdulatokkal végezték ezeket a vasárnapi sétákat. És minden vasárnapi sétánkon, amikor megpillantottuk azokat a nagy-nagy hajókat, amelyek távoli idegen országokból érkeztek a mi kikötőnkbe, apám állandóan ezzel a kijelentéssel fordult hozzánk:

— Ah! Ha Gyula megérkezett volna! — Micsoda meglepetés lenne az!

Gyula nagybátyám, atyám testvérbátyja, akkor egyetlen reménye volt családjunknak, azelőtt pedig ijesztő réme. Kicsi koromban is már nagyon sokat hallottam róla, s azt hiszem, első látásra megismertem volna, ha véletlenül találkozom vele. Ismertem élettörténetének minden legaprólékosabb részletét, egészen Amerikába való kivándorlásáig, ámbár arról az időről már csak suttogva beszéltek a családban.

Ugy látszik, hogy mint afféle könnyelmű,

léha ember, a mi kis pénze volt, azt mind hamosan elverte. Pedig hát szegény ember nem követhet el ennél Istentelenebb dolgot. A gazdag ember, ha költekezik: pazarló; azt mondják róla, hogy mulat, éli a világát. Szegény embernél az efféle mulatság vétekszámba megy és minden megróvásra érdemes.

Es ez a megkülönböztetés nagyon helyénvaló, ámbár mind a két esetben ugyanegy dolgot cselekesznek. Csakhogy cselekedeteink mi-volta és felelősségünk sulya mégis csak azon mulik, hogy mik a következményei annak, amit csinálunk.

Szóval, Gyula nagybátyám alaposan nyakára hágott annak az örökségnek, melyre az apám joggal számíthatott; tudniillik a szülői vagyonnak. Hogy a saját pénzét az utolsó fillérig elverte, ezt nem is akarom említeni.

Végre is Amerikába menesztették, mert akkoriban ez volt a szokás. Havreban hajóra szállott, mely egyenesen New-Yorkba vitte. Amerikában eleinte valamiféle üzletbe vágott. Hogy miféle üzlet volt az, nem tudom. Nemsokára levelet is irt nekünk. Tudatta velünk, hogy már szerzett egy kis pénzt s mielőbb kárpótolni fogja apámat az elveszített örökséért. Ez a levél nagy riadalmat keltett a családban. Gyula nagybátyám, akiért azelőtt nem adtak volna egy lyukas garast, most egyszerre becsületes emberré vált a család szemében. Hát mégis csak van szive annak a fiúnak. Hiába, a Davranche-vér nem válik vízzé.

Később azt is megtudtuk egy hajós kapitány révén, hogy nagybátyám nagy üzlethelyiséget bérelt s igen jól folyik a dolga.

Két esztendő múlva megint levelet kaptunk Gyula bátyánktól.

A következőket írta:

„Kedves Fülöp! Ismét irok, hogy ne aggodjál miattam. Egészségem kitünő és az üzlet ellen sem lehet semmi panasz. Holnap hosszabb délamerikai utra indulok. Lehet, hogy évekig sem fogsz hallani rólam. De azért ne nyugtalankodjál. Vissza fogok térni Havreba, még pedig mint gazdag ember. Azt hiszem, ez az idő nincsen is már olyan messze és akkor nagyon boldogok leszünk.“

Ezt a levelet olyan becsben tartották családuknban, mint a bibliát. Minden alkalommal újra elolvasták és megmutatták mindenkinek.

Eltelt tíz esztendő s nagybátyámról semmit sem hallottunk. Eletjét sem adott magáról. De apám azért még mindig reménykedett s anyám akárhányszor mondta:

— Majd ha Gyula bátyánk haza jön, akkor minekünk is felvirrad. Az aztán ember a talpán. Hogy kitudta dolgozni magát abból a nyomoruságos állapotából.

Es vasárnaponkint, amikor a kikötő szélén feltűntek az óriási hajók, füstkigyókat hányva az égre, apám újra elmondta, amit minden vasárnap elszokott mondani:

— Ah! Ha Gyula megérkezett volna! Micsoda meglepetés lenne!

Szegény apámnak néha már szinte úgy rémlett, mintha nagybátyám ott állana az egyik hajó fődélzetén a kendőjét lobogtatná felénk: — Fülöp! Fülöp!

Ezer meg ezer szép tervet szöttek, a melyeket mind megfognak valósítani, mihelyt Gyula nagybátyám haza érkezik. Elhatározták, hogy majd a bácsi pénzén vesznek egy szép falusi házat, közel Ingouvillehez. En úgy sejtettem, hogy apám már alkudozni is kezdett egy házra, amelyet kiszemelt.

Ennyire biztak nagybátyám ígéréteiben.

Idősebb néném akkor már huszonnyolc éves volt, a fiatalabbik huszonhat. Kérője még egyiknek sem akadt, amin az egész család nagyon sokat bántódott.

Végre, ifjabbik nénémnek megjött a szerencséje.

Egy hivatalnok megkérte a kezét. Nem volt gazdag fiu, de becsületes. En azt hiszem, hogy erre az életbevágó lépésére döntő befolyással volt nagybátyám levele, melyet egy este megmutattak neki.

Az egész család megörült a vőlegénynek s nagy örömben elhatározták, hogy esküvő után valamennyien elutazunk Jerseybe, egy kicsit kimulatni magunkat.

Az utazás napja is elérkezett.

Ugy emlékszem az egész dologra, mintha csak tegnap történt volna. A sipoló, prűszkölő gőzhajóra, apámra, aki egészen magánkivül volt, s a csomagjainkat őrizte; anyámra, aki idősebb nénémnel suttogott, azután a fiatal párra, amely mindig hátul maradt.

A gőzhajó fűttengett.

Elhagyjuk a kikötőt s kiérünk a nyílt tengerre, amely olyan sima és nyugodt, mint egy zöld márvány asztal. Lassankint ködbe vesznek a partok is és mi boldogok és büszkéek vagyunk, mint az olyan emberek, akik csak ritkán utazhatnak... (Vége következik)

Halottak estéjén.

— Irta: GARA ÁKOS. —

Akinek anyja nincs,
Az érzi legjobban,
Mily nagy öröm telik
A testvéri csókban.

Ugy sir mind a kettő:
Jó anyját siratja,
S koszorút fon búsan
A virágos hantra.

Szerető jó anya,
Édes szülő hijján
Drága jó testvérét
Csókolja a kis lány.

Aztán a két árva
Ráborul egymásra,
Sűrű csókot hintve
Egymásnak arcára.

Halottak estéjén
A harang megkondul,
Az árvák szeméből
A könny is kicsordul.

Hej, de a kis madár
Szomoruan zengi:
Az anyai csókot
Nem pótolja senki.

(Kolozvár.)

Iringó.

— Irta és rajzolta: GÜLYÁS KÁROLY. —

Egyszer volt, hol nem volt, mikor még a kását estig főzték, volt egy gyönyörűsége, szép kert. Hej, de micsoda harmatok gyöngyszínével fénylő, mosolygósan ingerlő, szebbnél-szebb virágok tündököltek ebben a kertben! Szellő ápolgatta, hévnap csókolgatta ezeket a virágokat zsenge nyílásukban, zápor öntözgette viritásuk idején. Mi sok drága pimpó volt ott, hány, meg hány ingó-bingó, tarkán pettyegetett szép tátingó, temérdek sok rózsabimbó pompázott itt mindenfelé. A szelid kis harangvirágok kelyhe belékondukt, ha egy-egy karcsudereku darázs beléütődött. Oh, be szép is volt ez a kert, ha a pénzért keresed, akkor se találsz párját soha.

Ebben a kertben ült szép Iringó királyleány meg hűséges dajkája, Vikol Tini. Egyre simogatta az Iringó aranyhaját dajkája, pedig nem csak aranyhaja volt egyedüli ékessége Iringónak, hajnalhasadása volt ajka nyílása, orcája pünköszi rózsák mosolygása. Ahogy simogatta Vikol Tini az Iringó gyönyörű haját, mindegyre csak azt susogta neki: ne busulj Iringó, megjön a te mátkád, derék Piripáncsi, jó kereket tett ő bizony szekerébe, megérkezik már ő hamarsággal ide, osztán majd lesz hejje-hujjás bolond nagy áldomás, csak egyszer itt legyen!

— Jaj asszony néném, mondja Iringó, nem kell nékem Piripáncsi, inkább kis kő, nagy kő, mennykő érjen, azt se bánom, csak ő ne legyen a párom. Elmegyek a meszelőhöz inkább, vagy pedig fapántokkal, vasküszöbökkel veszem körül házam táját, de tudom, hogy Piripáncsi oda bé nem teszi a lábát. De hogyha mégis bejönne, ágyon cirmolnám, körmöltném, teknőt, csészét, serpenyőt is hozzávágnék, amit csak polcon találnék, s hogyha még ez sem használna: szemétdombostul, csirkéstől, tyukostul otthagynám apám palotáját, csak ne lássam Piripáncsi háját-báját.

— A tanácsom, a kalácsom, Iringócskám, szép leányom, fogadd meg, én ezt ajánlom, mondta erre Vikol Tini. Főzzél csak kitoló kását, azt adnak az olyan vőlegénynek, akinek ki akarják tenni a szűrét.

— Jaj, drága nénémasszony, rögtön rakok tüzet, ledült csürnek a fájából, csipkerózsa gyökeréből, csak megkotyvaszthassam azt a jó kitoló kását, párázs szenen sütögetem mellé osztán a pogácsát, kilenc tő gyömbérral hozzá keverem majd a rántását. — Már mutatta is Iringó, hogy miképen főzi a jó kitoló kását, sohse láttam mását, a Vikol Tini tenyerét bizserékelte, ugy danolta, hogy:

Kását főzünk a szarkának,
Annak a gonosz madárnak.
Meg is ette, itta,
Össze is kaparta,
A kutra ment vizért,
Mégis csak ott hagyta,
Másnak nem is adta
Az az ebugatta
Cselefedri szarka.

Olyat is kacagott Iringó erre, hogy Vikol Tini se különbet. Nahát, gyere Piripáncsi, ha ugyan vagy még kíváncsi!

Hát ahogy így beszélget Iringó, meg Vikol Tini, csak ott terem egy öreg ember, de mintha a bokorból ugrott volna ki, olyan hirtelen termett ott. Hosszu volt néki szakálla, alig-alig állt a lábán. Vikol Tini mindjárt odavezette egy szép gyertyánfához, aztán a markába adott egy levelet, hogy fogózzék meg benne az öreg.

— Mi járatban vagy, kérdi tőle Iringó.

— Jaj, lelkem, gyöngyvirágom, tanácsodat kérni jöttem én, azért járok így városról-városra, hogy éjszaka hová is rakjam nagy szakállamat, mondta az öreg, a paplan alá dugjam, vagy elteritem a paplanon. Kilenc falut, hét vármegyét bejártam, de kedvemrevaló tanácsot sehol sem találtam.

— Csak azt sajnálom, felelte Iringó, hogy egy kis ételt nem adhatok, ha tanácsot se igen, de látod, én a vőlegényemet várom a kitoló kásával.

— Hejh, pedig, sóhajtott az öreg, hallám hirét vőlegényednek, derék Piripáncsinak, tudom, rojtot kötne a kalapodra is, de még a füledet is mással vakartatná Piripáncsi, ha hiszed, ha nem, szép Iringó.

— De hiszen ide ne tegye a lábát, pattogott Iringó, nem kívánok ilyen boldogságot magamnak.

Bezzeg nagy félkedvvel ballagott odább az öreg. Alig megy el, jön egy nyalka katona, megállott a lova, vele ő maga is, de még a nyeregből is leszállt a kis hamis.

— Jöttem, mentem, ugy nyargaltam, hogy a hiedet hallottam, mondta a katona, ide jöttem látásodra, jaj de el vagyok fáradva.

— Jaj, mondta Iringó, hogy sajnálom, hegyhosszában mit vetettem, a kölesem mind kiette

a veréb, sok bundájú káposztámat agyoncsépelte a jég, az sincs, amit adjak neked, kitoló kásámat vőlegényem eszi meg, ha eljön.

– Hát bezzeg, mondta a katona, máskor turkáltam a jóba, most jó volna a gelegonya is, de megbánod te ezt tudom, drága Iringó kis hugom!

Elmegyen a katona is, ott terem egy sipos legény. Olyan szépen fujta sipját, hogy egy malomkőnek is megesett volna a szive rajta. De biz ő se kapott semmit, Iringó csak nem adott a kásájából neki sem.

Hogy nem jött már senki más, kiöntötték a kását, véle minden rántását, Iringó nagy örömben szélnek eresztette kedvét, bujdosóba kergette minden bánatát. Sok gondja közt ráütött az álom Iringóra. Jóízűen aludt Iringó, hiszen felé se járt Piripáncsi, azt gondolta. Csak-hogy, úgy, mikor a hajnal harmatgyöngyét hullogatta, hát azt hallja szép Iringó, hogy valaki azt danolja ablaka alatt, hogy:

Én voltam az öreg ember,
A szakállam is volt kender,
Voltam ám én katona is,
Meg se ismertél, kis hamis,
En voltam a sipos, dalos,
Piripáncsi, az ablakos.
Egyszer se kellettem,
Szép Iringó, rózsabimbó,
Ezt nem érdemlettem!

Kinézett Iringó nagy csudálkozással, hangos nagy sirással, de senkit se látott. Hullott egy pár könny szeméből, egy törlésre kitörülte, Vikol Tinit felköltötte. Bezzeg ám Vikol Tininek nem egy cseppel csorgott szeme, ahogy Iringó gondolta.

– No, drágám, mondta Iringónak, bezzeg most szomorúan pillanthatunk jövődönkbe, Piripáncsi ugyan soha többet nem jár erre, aztán én szépecském, majd itt teremnek a ráncok orcácskádön, másutt vacsorál ezután a te szerencséd!

Megszeppent most szép Iringó. Mit csináljunk, hogy visszajöjjön még valaha Piripáncsi, a fel nem ismert vőlegény. Bezzeg most úgy megsértődött, többet soha vissza nem jön.

Bizony nagyon nekibúsult szép Iringó, kezét lábát törte, marta, még éjszaka se volt nyugta, mert oda volt Piripáncsi, más meg dehogy volt kíváncsi Iringóra. Összeültek nagy sirásba Vikol Tinivel és azt süttötték főzték össze, hogy el kell menni Iringónak az öreg Porcsin Jutkához, ahoz a vén vasorru bábához, aki mindennek tudója, még tán azt is csak megmondja, merre lelné Piripáncsit Iringó, hol találná megint ötét, hogy ha még kiengesztelné, hátha talán csak megkérné.

Juj be kiméncseredett ábrázata volt ennek a sok mindent tudó Porcsin Jutkának! Szájában strázsán állt még néhány-foga, a többit a sok esztendő kiszedte-olvasta, hiszen mondom, hogy vénebb volt Porcsin Jurka az országutjánál is vagy két héttel.

Dehát nem gondol mézeskalácsra, akinek bánat nyomja fejét. Szegény Iringó elszegődött Porcsin Jutkához. Hát nem mindjárt azzal fogadta

szegény szép Iringót ez a csuf vén banya, hogy ugyis kitetszik szemedből leányom, mi szived szándéka, vőlegényed után tudakozódnál, azért szegődöttél énhozzám. Én azt néked csak akkor mondom meg, hogyha elébb megfürösztesz, azután meg jól megfésülsz, de kedvemre, ahogy én mondom, mert különben rontom, bontom, szerencsédet összerontom, soha néked meg nem mondom, merre lakik Piripáncsi. De még osztán táncolnod is kell, ha jól akarod kellemeztetni magadat nálam. Ha ezt a három próbát kiállod, akkor minden bizonnyal talán megtudod, merre ment el Piripáncsi, aki terád volt kíváncsi.

Meg is ijedt szegény szép Iringó, hogy ő hogy fürdesse meg ezt a zörgős csontu vén banyát, hiszen úgy zörögtek a csontjai, mint az ócska gereblye foga, lilium két szép karjával vigye most hát a fürdőbe szép Iringó ezt a füstös, kormos vén vasorru bábát?! Dehát meg kellett tenni mégis. Ölbéli bubának vette fel ölébe Iringó Porcsin Jutkát, úgy vitte fürdeni, be a fürdőkádba. Azt mondja a vén csuf asszony: Végy egy követ lányom, úgy mosd meg a hátam!

Iringó ám óvatos volt, nem vett követ, hanem jó lugos szappannal nekifogott háthosszában szapulni a vén boszorkát. Kente, kentefitélte szegény szép Iringó minden nyakacsigólyáját Porcsin Jutkának, hullott a könnye szapulás közben, de Porcsin Jutka nagyon meg volt elégedve. Egészen megfiatalítottál, mondta Porcsin Jutka. Ha te is így megöregedsz, Iringó, én is így megfürösztetek. Jaj, de sirt szegény szép Iringó erre; alig lelte meg a fésüt, amivel kigubancolja a Porcsin Jutka kócos haját. Pedig aranyat, ezüstöt is rakott a hajába a gonosz vén banya, hogy próbára tegye az Iringó becsületességét. Még ezeket az arany ezüst pénzeket is ki kellett kerülnie Iringónak a fésű fogával, hogy mind ott hagyja a helyén a Porcsin Jutka fején.

Amikor ez a második próba is megvolt, akkor azt kívánta Porcsin Jutka, hogy táncoljon Iringó, hogy megtudja egész bizonyosan, nem csörög-e a ruhájában az a sok arany, ezüst pénz, amit a hajából fésülhetett volna ki.

Jaj, szegény Iringó, hogy ficamította kezét, lábát, hogy rángatta, forgatta magát, csak kedvére táncoljon Porcsin Jutkának! Persze, hogy nem csörgött se arany, se ezüst a ruhájában szegény szép Iringónak, úgy ingott, ringott, ahogy a táncban forgott a vén asszony előtt, amilyen ügyesen csak tudott siralmas jó kedvében.

– Hát, mondta neki Porcsin Jutka, mind a három próbát kiállottad, jól hátba dūrűcköltél, flastrommal megkentefitétél, meg is gereblyéltél, ki se szedted a pénzemet. Jaj lett volna neked Iringó, ha valamelyik nem sikerült volna a három próbatétel közül! Most már elmehetsz, megmondom merre menj, hol találd Piripáncsit. Elment szolgálatba a madarak királyához, utánad való nagy bánatában. A járatlan utat ahogy a járt utnak utána elhagyod, mindjárt ott vagy

a madarak királyánál, hét nap, hét éjszaka alig-
hanem odatalász, csak lóssál-fussál mihamarább.

El is indult szegény szép Iringó Piripáncsi
után. Bizony sokat bántódott, míg jött, ment,
pirulva hordozta szájában a szégyent, hogy ugy
elutasította a Piripáncsit, de hát már csak elér-
kezett piros hajnalhasadásra a madárkirály vá-

rába. Látták is szívesen, nem is, meg is bámul-
ták, nem is, de egy vén öreg keshedt bagolyra
mégis rábizta a madárkirály, hogy keresse meg
Piripáncsit, merre az áldásba jár, melyik erde-
jében nagy birodalmának.

Meg is jött a bagoly, nagy tudományos
ábrázattal, oda állott a madárkirály elejébe.

— Hát hol jártál szolgám, kérdi a madár-
király az öreg bagolyt.

— Én a fákat számláltam meg.

— Találtál-é sok szárazt?

— Amin száraz ág volt, én azt száraznak
olvastam, amelyiken nyers ág is volt, azt én
mind csak nyersnek vettem; aki asszonyok sza-
vára hallgatott, asszonynak számítottam, mondta
a vén rezessorru bagoly.

— Nagyon jól van, öreg szolgám, hát Pi-
ripáncsit láttad-e?

— Jaj, huhogta a bagoly, ő eszembe se
jutott, de rögvest megyek vissza, csak megta-
lálom őtet is valamerre.

Szegény Iringó ugyan várhatta a bagoly
postát, sirt, ritt, siratta szomorú sorsát, de hát
mit tegyen, csak várni kellett, míg hirt hall
Piripáncsíról legalább.

Hát elrepült újra a vén bagoly, meg is lelte
Piripáncsit. Igen, de már meg enni felejtett el a
vén tökéletlen bagoly, ahogy elrepült hazulról
a madárkirálytól és ahogy hozta Piripáncsit, csak
letette, úgy megéhezett, hogy repülni se birt.
Azt mondja Piripáncsinak: én itt helybe most

leteszlek, addig tapodtat se viszlek, amíg né-
kem ennem nem adsz.

Hát gondolta magában Piripáncsi, ha már
csakugyan utánam küldött a gazdám, meg Iringó
is látni akar, kivágok egy darabot a tomporám-
ból. Ugy is tett, kivágott egy jó darabot a tom-
porából, odaadta a bagolynak, legalább jól la-
kott egyszer életében a rezessorru vén madár.
Jöttek-mentek osztán vigan, csak elértek végre
osztán a madárkirály elébe, Iringónak az ölébe.

De volt is osztán nagy öröm, hogy újra
megláthatta Iringó Piripáncsit. Ugy megengeszt-
telte, ahogy Porcsin Jutkát se jobban, úgy meg
is szerette Piripáncsit Iringó, hogy amerre a
fényes nap jár, nincsen náluk boldogabb pár.
Aminap is izenték nékem, hogy mikor viszlek
el benneteket: azt ígérték, hogy soha többet
senkit se kínálnak kitoló kásával.

(Marosvásárhely.)

Hir az iskolából.

— Irta: BÁCSY TIBOR. —

Ott kint a fákról holt levél pereg
S fürgén megindult a gyermekcsereg.
Mínd ünneplőbe öltözve mennek,
Oly vig a hangja e kis seregnek.
Az iskolának széles udvarán
Beiratkozni akar mindahány.

... És egyszer, mikor nem is veszik észre,
Egy rongyos gyermek lép a közepre.
Fázós kis teste néha megremeg,
A rongyai közt félve didereg.
Mikor megszólal, sirós a hangja,
Ugy lóg szegénynek minden cafatja.

„Istálom szépen, én szegény vagyok,
De iskolába járnai akarok,
Mert úgy sincs nekem szerető anyám,
Ki gondot viselne mostan reám.
Nekem hideg lesz, ha lehull a dér,
... És elfogyott már nálunk a kenyér.
De itt adnak majd a jó gyermekek,
S ha hideg lesz, itt be is fűtenek...”

Aztán beszélni többet nem tudott,
Sápadt kis arcán könnye potyogott.
Szája vonaglott, mint sárga levél,
Mít tovahord a hideg őszi szél.

Azóta minden rendjén megy tova,
Őt is befogadta az iskola,
Mert az közös hely, az mindenkié,
Ugy a gazdag-é, mint a szegények-é.
S a kis szegénynek hordnak kenyeret,
Szívvel megáldott, jó kis gyermekek.

(Kibéd.)

A CIMBORA 1923. évének első félévében meg-
jelent összes számai díszes kötésben kaphatók. A

400 OLDALAS

kötet ára 120 leu. Az összeg előzetes beküldése
ellenében vagy utánvét mellett szállítja a Cimbora
kiadóhivatala ○○○○○○○○○○ Szatmár.

Tamás érdeklődik.

(Beszélgetés a kínaiakról.)

I.

Tamás: Azt olvastam, hogy a kínaiakat sehol a világon nem szeretik. Egyes országokba be sem eresztik őket. Nem értem, mi lehet ennek az oka.

Apa: Bizony, fiam, a kínaiak a legtöbb helyen nem szívesen látott vendégek. Sok mindenfélével vádolják őket. Azt mondják róluk, hogy kegyetlenek, alattomosak és piszkosak, de én azt hiszem, az emberek igazságtalanul ítélik meg őket. Haragusznak rájuk, mert rendkívül igénytelenek és nagyon olcsón dolgoznak.

Tamás: Ezt nem értem. Inkább akkor kellene rájuk haragudni, ha drágán dolgoznának.

Apa: A kínai nagyon kevés táplálékkal megéri és a legnyomorúságosabb lakásban is megmarad. Az ilyen ember kevés bérért dolgozhatik. Ha tehát valahol a kínai munkás megjelenik, az európai, illetőleg fehér munkás nem kaphat munkát, mert ő nem dolgozhatik olyan olcsón. Neki szüksége van jobb lakásra és jobb táplálékra. Hamarosan elpusztulna, ha úgy élne, mint a kínai munkás. A legtöbb állam nem ereszti be tehát a kínaiakat, mert védelmezi a saját munkásait. Ha beeresztenék őket, Kína öntené magából a kivándorlókat.

Tamás: Olyan nagy a kínai birodalom?

Apa: A mellékországaival együtt nagyobb mint Európa. Egyes részein a népesség olyan sűrű, hogy az ember csodálkozik, miként tud ott annyi ember megélni. A lakosság száma több mint 400 millió. Pontos számot nem mondhatok, mert ilyen nagy birodalomban nehéz a népszámlálás. Egyes területek lakosait azonban egészen pontosan ismerjük. Nagyon érdekes módon ellenőrzik a lakosságot. Minden házon van egy tábla. A táblán a családfő neve és a családfő neve után a hozzátartozók vannak felsorolva. Ha valaki végigsétál az utcákon, szépen megszámlálhatja a lakosságot. Még azt is meg tudja mondani, hány férfit, hány nőt, hány gyermeket van a városban. Ilyen helyen nehéz elbujni. A rendőr hamar ráakad arra, akit keres. Rossz dolguk van a gonosztevőknek. Persze, a törvényt nem hajtják mindenütt végre. Nagy ez a birodalom nagyon és az egyes területek messze esnek a fővárostól.

Tamás: Idegeneknek lehet most Kína belsejében szabadon járni-kelni?

Apa: Nem szívesen bocsátanálak Kína belsejébe, még akkor sem, ha szépen megnövesztenéd a hajad és jó hosszú copfod volna. A kínaiak nem szeretik az idegeneket. Megvan rá az okuk. Régebben Ázsia belsejéből vad törzsek törtek rájuk, tüzzel-vassal elpusztították mindent és kirabolták városaikat. Veszedelmes szomszédok voltak. Közeliükben éltek a hunok és a mongolok. Mind a kettő vad pusztai nép volt,

akik ellen nehéz volt a városiaknak védekezniük. Mire fegyvert fogtak, a lovassapatok már legázolták őket, vagy a tulnyomó erő elől eltűntek. A kínaiak tehát kénytelenek voltak úgy védekezni ellenük, ahogy tudtak. Már egyszer beszéltem neked arról, hogy észak felől nagy fallal kerítették be országukat. A falon bizonyos távolságra őrtornyok emelkedtek, a falon kívül őrzáratok mentek egyik toronytól a másikig. Ha veszedelem fenyegetett, talpra állott az őrség. Nagyobb hadsereg ellen bizony nem volt elég védelem a fal, de a kisebb rabló csapatoknak nagyon jól utját állotta. Eddig azt hitték, hogy a kínai nagy fal csak a birodalom legértékesebb és legtermékenyebb részét védelmezte, ma már tudjuk, hogy a falat kiterjesztették igen messzire. Kopár területeken is meg volt a falnak a folytatása. Eddig csak azért nem bukkantak rá, mert a sivatag homokja elborította. Az őrtornyok egy része kiállott a homokból és pár évvel ezelőtt megállapították a falnak menetét is. Ez a folytatás nem olyan erős, mint az eddig ismert nagy fal; nem állott olyan erős anyag a rendelkezésére. Az őrtornyok azonban a pusztaságon is tekintélyes magasságba nyultak. Régen volt bizony az, amikor még kínai katona bámult le róluk a messzeségbe. Ha azonban az ember ezeket a tornyokat nézi, az az érzése támad, hogy megjelenik előtte a régi világ, mintha csak pár éve tűnt volna el. A falat és a raktárhelyiségeket borító száraz homok alól előkerülnek az őrk eszközei, a tisztek levelezése, számadások, katonai kimutatások és jelentések. Jól ismerjük ezekből a határőrök mindennapi életét. A száraz homok megőrizte a számunkra mindent.

Az idegenek tehát nem szívesen látott vendégek voltak, mert bajt hoztak az országra. De később sem látták őket örömet. Az európai népek folyton erőszakoskodtak, hogy bejuthassanak a „mennyei birodalom” belsejébe. Minden megtettek, hogy céljukat elérhessék. Különösen az angolok iparkodtak több oldalról behatolni. Amikor látták a nagy akadályokat, szomszédos törzsek fiait kémeknek használták fel. Ezek a kémek nagyon hasznavehető jelentéseket és rajzokat hoztak Kináról és mellékországaikról. Különösen India felől küldtek fel sok kémeket Kína egyik mellékországába, Tibetbe.

Tamás: Ezek a műveletlen emberek nem tudtak térképet rajzolni és nem hozhattak megbízható jelentéseket.

Apa: Csak nem gondolod az angolokat olyan ügyetleneknek, hogy műveletlen embereket küldjenek kémeknek? Előbb megtanították őket minden szükséges dologra, különösen arra, hogyan kell térképet rajzolni. Mielőtt az angolok benyomultak Tibetbe, a lámák országába, már ismerték nemcsak a használható utakat, ha-

nem a várakat is. Sőt ismerték a szent városnak. a rejtelmes Lasszának fekvését, uccáit és épületeit is. A kémek kereskedőnek vagy papnak öltözködve mentek be és vitték magukkal műszereiket. A tibetiek is észrevették, hogy idegenek lopózkodnak szent városukba. Vigyáztak is a határra. Ha egy-egy kémet megcsíptek, bizony az rosszul járt. Sőt ugyan szigorúan megbüntették mindazokat, kik tudatosan vagy akaratlanul is segédkeztek az idegeneknek.

Tamás: Ha a határon vigyáztak és megmotozták az utasokat, akkor a kémek nem vihettek magukkal különféle eszközöket. Talán tollat és tentát se. Ha én határőr lettem volna, elfogattam volna mindazokat, kiknél például papir, toll és tenta van. Alaposan megvizsgáltam volna a csomagokat és megtaláltam volna a műszereket.

Apa: Nagyon elbizakodott vagy. Azt hiszem, a kémek könnyen tuljárnának az eszeden. Ha például egy papi ruhába öltözött ember közeledne feléd, akinek semmiféle csomagja nincs, bizonyosan áteresztenéd, hiszen rögtön látnád rajta, hogy kolduló szerzetes. Föl se tűnne neked, hogy egy kis eszköz van a kezében, mert minden tibeti kezében van ilyesmi. Imagépnek mondhatnánk. Reggeltől estig forgatják a közönséges emberek is, hát még a szerzetesek. Egy kolduló szerzetes kezében imagép! Igazán nyugodtan átbocsáthatja még a ravasz határőr is. Talán még áldását is kéri. Látod, fiam, egy ilyen imagépes ál-szerzetes hozta az angoloknak a legjobb és legmegbízhatóbb térképeket Tibetről. Belerejtette az apró papirlapokat az imagépbe. Belopózkodott Lasszába is és természetesen mindenütt szívesen fogadták a jámbor embert. Itt a nép nagyon vallásos. Még sok dolgot mondhatnék az angol kémek ügyességéről, de ebből az egyből is láthatod, hogy a határőrnek igazán ügyesnek kell lennie.

De hiába zárkóztak el a tibetiek, az angolok mégis benyomultak. Leverték az ellenállást, elfoglalták Lasszát. A tibeti főpapa, a dalai láma elmenekült Lasszából és helyettese békét kötött az angolokkal. A szerződésben az angolok sok jogot biztosítottak maguknak, de az oroszok és kínaiak nem egyeztek bele a szerződésbe. Lassza kapui újra becsukódtak az idegenek előtt. Ismét a lámák kezébe került az uralom.

Tamás: Egyszer már beszéltél róla, hogy az ottani szerzeteseknek a feje a dalai láma, aki úgy rendelkezik a budhisták között, mint a római pápa a katolikusok között. De azt nem tudom, ki ottan a király.

Apa: A dalai láma nemcsak vallási feje az országnak, hanem ő uralkodik is. Illetőleg csak uralkodnék szegény. Amikor kicsiny korában megválasztják, egy tanács uralkodik helyette. 18 éves korában át kellene venni a hatalmat, de rendszeren rövid idővel 18 éves kora előtt valami szerencsétlenség történik vele. Majd a történetírók azt fogják írni, hogy meggyilkolták, a lámák

és az ország főemberei azt hirdetik, hogy lelke másba költözött. Meg is találják az új dalai lámát a gyermekek között. A kicsi főpapa helyett a tanácsosok tovább uralkodnak. Nem tudod te ezt a világot jól elképzelni. Mindenütt szerzetesek és szerzetesek, kik elnyomják a népet. Hirdetik Budhának szép gondolatait, de csak a szavakat tartják meg. Budha egyik parancsolata például így szól: Ne ölj élő lényt! Budha tehát nemcsak az emberölést tiltja, hanem az állatok elpusztítását is. A szerzetesek meg is tartják a parancsot, ők nem ölik meg az állatot, hanem mézárásokat tartanak a kolostorok közelében, vagy arra kényszerítik a barmot, hogy leugorjon a mélységbe. Ha ott szétzuzta magát, felhasználják a husát. Ezt talán még megbocsátaná nekik Budha, de azt már Budha se bocsátja meg, hogy a mézárásokat még meg is büntetik. Lenézik őket és nem engedik meg, hogy gyermekek lámák lehessenek. Vétenek bizony ők a Budha törvényei ellen, hiszen azért nem szabad nekik állatot elpusztítani, mert az ember lelke vallásuk tanítása szerint a halál után nem mindig emberbe, hanem néha állatba költözik. Vannak persze szerzetesek, akik szigorubban megtartják Budha törvényeit. Jelenleg a sárgasüvegesek a leghatalmasabbak, régebben a veresüvegesek kezében volt a hatalom. A kínai császár két megbízottat szokott oda küldeni; ezek utján érvényesítette akaratát. Mióta Kína köztársaság lett, nem tudom, van-e befolyása Lasszában.

Tamás: Szeretném, ha Pekingről és az ottani életről beszélnél valamit, mert az igazi kínaiak ott laknak.

Apa: Pekingben nemcsak kínaiak laknak, hanem tatárok, mandzsuk és újabb időben európaiak is. Sajátságos város Kinának a fővárosa. A tatárok és mandzsuk észak felől kerültek mint hódítók a fővárosba, az európaiak a nagykövetségek emberei. Más országokban a követek szintén nem egyedül képviselik országukat, hanem van mellettük pár magasabb rangú és néhány kisebb tisztviselő. Itt azonban a követségi paloták mellett katonaság is van. Képzelheted, milyen sokfajta egyenruha látható ott. Némelyik követnek egy-két tucat, némelyiknek azonban pár száz katona is áll rendelkezésre. A követek élete még úgy sincs a legnagyobb biztonságban. Ha az az embertömeg megmozdul és eszébe jut, hogy a betolakodó idegeneket kiirtsa, nehéz a menekülés. Ezért az európai katonaság a világháború előtt mindig közös parancsnokság alatt állott, sőt a japánok is velük tartottak, hogy forradalom esetén megvédhessék magukat. Már mondtam neked, hogy a kínaiak sohasem szerették az idegeneket. De különösen haragszanak rájuk azóta, hogy körülbelül hatvan évvel ezelőtt erőszakosan utat nyitottak maguknak a birodalom belsejébe. Bizony sok régi szent épületbe belebombáztak, számtalan császári és hercegi kastély dísz tárgyait alaposan megdézsmálták. Legnagyobb gyűlöletet persze az kel-

tette, hogy sok emberük is esett áldozatul. Nem csodálkozhatok rajta, ha olykor-olykor lázadás tör ki az európaiak ellen. A fehér emberek halálát rettenetesen megtorolják az európai népek. Igaz, hogy a kínaiak sem nagyon irgalmazznak, ha európai ember kerül a kezükbe. Nem is nagyon sokkal a világháboru előtt volt egy nagy felkelés, melyet boxerlázadásnak szoktak nevezni. Ekkor többek között meggyilkolták a német nagykövetet is. Az európai népek közösen indultak a kínaiak ellen és szörnyű megtorlást alkalmaztak. Azóta tart minden követség katonaságot, hogy alkalomadtán védekezni tudjon. A követségek egymás szomszédságában vannak. Egy egész kis európai város ez a terület Pekingben. Ide kínai embernek csak engedéllyel szabad belépnie. Pekingről és kínaiakról legközelebb még beszélgethetünk, ha érdeklődől irántuk.

(Budapest.)

Elek nagyapó kis krónikája.

Beszámoló a nyári vakációról.

— Pályázat. —

Egyik-másik unokám röviden közölte már velem, hogy a játszáson kívül mi egyébbel foglalkozott a nyári vakáción, hol, merre járt, mit látott és tapasztalt. Ezek a levelek adták nekem azt a gondolatot, hogy pályázatot hirdessek annak a megírására: *ki mivel foglalkozott, hol, merre járt s utjában mit látott érdekeset és tanulságosat.* Lehető részletességgel számoljatok be erről nagyapónak, mégpedig *hozzá intézett levél alakjában.* Ezeket a leveleket sorban leközlöm a Cimborában, mert úgy gondolom, hogy egymás leveléből sokat fogtok tanulni, különösen azoknak a leveleiből, akik a nyáron különféle mesterséget tanultak, mégpedig azzal a gondolattal, hogy ha majd végzik iskolai tanulmányaikat, mint művelt kereskedők, iparosok vagy gazdák akarnak boldogulni.

A legérdekesebb, a legtanulságosabb és a leggondosabban megírt leveleket könyvvél fogja jutalmazni a kiadóbácsi, de a jutalom reménye nélkül is elvárom az én unokáimtól, hogy ebben a pályázatban sokan, igen sokan fognak résztvenni, mert tapasztalataik leírásával hasznos szolgálatot tesznek egymásnak.

E levelek beküldésének *határideje ez évi december hó utolsó napja*, s a jövő év január, legkésőbb február havában megkezdem a levelek közlését. Nem is képzelitek, mily érdekes és tanulságos olvasmány kerekedik ki majd e levelekből! Rajta tehát, édes unokáim! Munkára fel!

Elek nagyapó.

Az én babám.

— Irta: MARTON LILLY. —

Az én babám a legszebb baba...
A szeme fényes, selymes a haja.
Oly édes a két pofikája,
Mindig mosolyog picit szája.
A neve: Ella, már öt éves,
Nagyon házias és erényes.
Még megvan mindkét keze-lába,
Es épségben a frizurája,

Az én babám a leggazdagabb baba...
Van sok kalapja, sok ruhája,
Sok-sok cipője, harisnyája,
Van szép őszi, téli kabátja,
Van szép szobája, puha ágya,
Csipkés párnái, szép paplankája.
Boája is van, kettő-három,
S fürdőre küldöm minden nyáron.

Az én babámnak párja nincsen,
Ő az én legféltettebb kincsem.
De unja magát szegény drága,
Azért hát én, gondos mamája,
Elhatároztam, hogy férjhez adom,
Ne maradjon szegényke hajadon,
Baba-bárók, hercegek, grófok,
Királyfik és nagysüvegű tótok,
Pályázatok és sürgős levelet irjatok
A „Cimbora“ kiadójába!
Jelige: Az én babámnak nincsen párja.

(Kolozsvár.)

A MAGYAR CSALÁD TELJES OLVAS- MÁNYSZÜKSÉGLETÉT KIELÉGITIK

a Pásztortűz

szépirodalmi folyóirat,

Magyar Kisebbség

félhavi politikai szemle,

Vasárnapi Ujság

képes családi hetilap,

Cimbora

képes gyermekujáság.

Ha a családfő a fent felsorolt négy lapot megrendeli, amellel, hogy aránytalanul olcsóbban jut hozzájuk, a **Magyar Kisebbségben** politikai irányu érdeklődését, a **Pásztortűzben** magasabb rendű szépirodalmi igényeit elégíti ki, a **Vasárnapi Ujságban** a hét aktuálitásait és szórakoztató olvasmányokat, a **Cimborában** pedig gyermekeit szórakoztató és nevelő hasznos olvasni valókat talál. Táborukban kell lenni tehát minden magyar családnak.

Kérjen mutatványszámot: a

Haladás Lap- és Könyvkiadó Vállalattól, Kolozsvár, illetve a **Magyar Kisebbség** kiadóhivatalától Lugos, illetve a **Cimbora** kiadóhivatalától, Szatmárról.

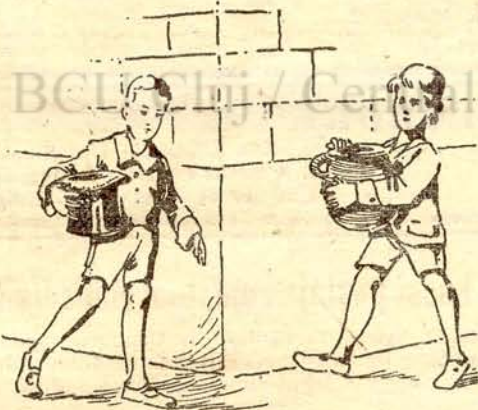
Lessz-e örökbéke?

A világháboru vége felé egy pesti társaságban arról vitatkoztak, vajjon ezután a világrengető háboru után megszületik-e az örökbéke? Voltak, de csak igen kevesen, akik azt vitatták, hogy okvetlen megszületik, mert az emberiség megundorodott a vértől. A többség azonban nem hitt az örökbékének. Mig az ember — ember lesz, mindig lesz háboru hol itt, hol ott.

Magam is úgy vélekedem, — szólalt meg nagyapóka. — Voltaképen a háboru sohasem szünetel. Ha népek nem harcolnak népekkel, harcolnak az emberek. Apró és nagyemberek egyaránt. Semmiségeken összekapnak, püfölik egymást. Ezer esetet mondhatnék erre, de elég, ha elmondom a legujabbat, melynek épen idejövét voltam tanuja.

— Halljuk, halljuk!

— Hát, — kezdette nagyapóka — amint a Sándor-térről átléptem a Sándor-utcába, látom, hogy jön egy fiu a Mária-utca felől, egy másik meg a Sándor-utca felől. Az egyik egy köcsög-kalapot vitt a kezében, a másik egy korsót. Mindkettőnek sietős volt az utja, s oly

hirtelen kanyarodott be az egyik a Mária-, a másik a Sándor-utcába, hogy összeütköztek.

— Te csacsi! — kiáltott az egyik, — nem tudsz vigyázni?

— Te csirkefogó! — kiáltott a másik — én vigyázok? Vigyázz te!

Abban a percben már el is csattant a pofon. A kalapos fiu arcul ütötte a korsóst.

Bezzeg, hogy a korsós sem hagyta magát, s nagy hirtelen a korsót — a kalapos fejére borította. Pedig a korsóban — akár hiszik, akár nem, — „tej“ volt!

— Lehetetlen! — kiáltották egyhangulag.

— Tej, ha mondom, — folytatta nagyapóka. — A korsó persze lefordult a kalapos fejéről, puff! eltörött, amin még jobban mérgeződött a korsós, a kalapos fejét belenyomta a korsó épen maradt részébe s magánkívül kiáltotta: No, igyál tejet!

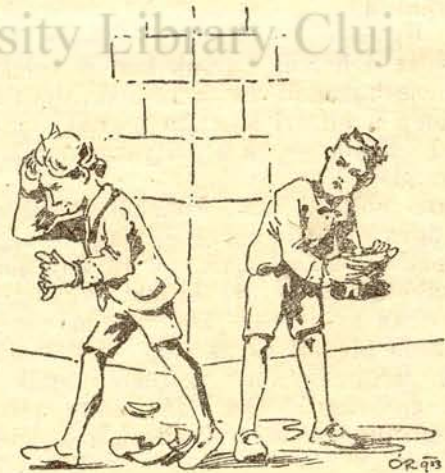
— De a kalapos sem hagyta magát, felugrott, kalapos és korsós egymás hajának es-

tek, üvöltöttek, sivítottak, ide-oda táncoltak, mig végre a kalapot agyontáncolták.

Mikor aztán alaposan helyben hagyták egymást, folytatták az utjukat, az egyik a Sándor-, a másik a Mária-utcába.

— A korsós vitte a korsó fülét, a kalapos a tönkrenyomított kalapot. Ez maradt meg a háboruból: egy korsófül s egy összetaposott kalap. Valószínű, hogy a két fiu otthon is meg-

kapta még a porcióját, aminthogy ilyenforma vége lett a világháborunak is. Egy szó, mint száz — fejezte be nagyapóka — amig az ember — ember marad, mindig lesz háboru.

— S az örökbéke? — kérdezte valaki.

— Hiszen, — mosolygott nagyapóka — megvan az voltaképen a világ teremtése óta, csakhogy nem ezen, hanem a — „másvilágon“.

(Kisbaczon.)

Elek nagyapó.

**INGYEN CIMBORÁT,
INGYEN KÖNYVET ::**

küld Nektek a kiadóbácsit, ha előfizetőket szereztek. — Olvassátok el a boríték hátsó belső oldalán levő felhívást!

Bagoly bácsi táskájából.

— Irta: CSÜRÖS EMILIA. —

Bagoly bácsinak nagy buksi feje volt és ott lakott a kerek erdő legodvasabb fájában. Tőle tanulta az egész erdő madárcsapata a bölcsességet — már amennyi oktondi kis madárfejükben elért. De azért Bagoly bácsi mégis nagyon bölcs volt, talán sokkal bölcsőbb, mint az emberek. Egyszer egy merész szellőtündérke kikapott egy pár teleirt lapot a könyves táskájából, — úgy találtam meg őket a kerek erdő szélén. Ez volt ráírva, ide hallgassatok:

A négy alma.

Egy öreg almafán négy alma nőtt egy csomóban. Vigan himbálództak a langyos őszi szélben.

Csendesebben, gyerekek! — szólt hozzánk az öreg fa, — minél nyugtalanabbak vagytok, annál hamarabb kell megválnom tőletek!

— De mikor ez olyan jó! — szólt a legpirosabb alma, — csak nem fogok csendben maradni! Hadd csókolja a nap piros arcomat, és hadd irigyeljenek a sárga meg kék szilvák!

— Te oktondi — fedtte az öreg fa, — vigyázz, mert lepottyansz és testvéreidet is magaddal rántod!

— Ugyan! — szólt gunyosan a piros alma, — az ő halvány arcuk kell is valakinek! — Ha le is hullanak, itt maradnak alaitad. De engem még a királyi asztalra fognak vinni, — meglátod! Nézd, — ez a mátyásmadár is mind engem csodál.

Igaza volt. A mátyásmadár rászállt épp arra az ágra és erős csőrével nagyot vágott a piros almára. — Oh! csak egy hitvány alma, — szólt csalódottan, — azt hittem, valami finom körte! — És továszallt. De az alma megrendült az erős ütéstől és az első szellőlendítésre lehullott. Mégpedig oly szerencsétlenül, hogy átszurta egy karó. Ott aztán addig piroslott, amíg megrothadt és kerttakarításkor a szemétre dobták.

A másik három alma lassan szépen megpirosodott és amikor a pajkos szél megrázta a fát, a puha fűre estek, ahonnan egy fehér kéz gondosan összeszedte őket és üvegtányéron nyújtotta át Évikének a nevenapján.

Az elbizakodottság mindig úgy jár, mint a piros alma.

A jószívű liliom.

Az erdei liliom szeliden hintázott a szélben és éppen bucsuzkodni készült, mert érezte, hogy zivatar közeledik. Már vaskos esőcseppek koppantak a tölgyfaleveleken, amikor ájultan hullt egy méhecske a liliom tövébe. Egy súlyos esőcsepp hullt a szárnyára és egészen megbénította szegényt.

Részvétellel szólt hozzá a liliom: kapaszkod-

jál a száramon felfelé, elrejtelek a kelyhemben, amíg a zivatar elvonul.

És csakugyan, a kis méh csöndesen szundikált a liliom kelyhében, amíg újra kisütött a nap.

Ugyanakkor jókedvű gyermekcsapat lármaza fel az erdőt. Egy kisfiú hangosan kiáltotta: Nézzétek, milyen gyönyörű liliom van itt! — És már nyult is, hogy leszakítsa, de hirtelen visszakapta a kezét: Jaj, — egy méhecske! Bizonyosan mézet és virágport szed, — nem bántom! Mire a méhecske egészen magához térve hazarepült, messze jártak már a virágszedő gyerekek.

A fán egy rigó végignézte az egészset és elkezdett vigan füttyülni.

Tiliom, tiliom,
Jószívű liliom!

— Igen, — felelte szerényen a liliom, de ha én nem segítke a méhecskén, most valame-lyik növénygyűjtőbe lennék préselve!

Tégy jót, mert sosem tudhatod, nem magadnak teszed-e.

(Kolozsvár.)

A C I M B O R A

első félévi BEKÖTÉSI TÁBLÁI elkészültek. A csinos és tartós bekötési táblák ára 30 leu és 5 leu postaköltség.

Kiadó bácsi postája romániai előfizetőihez:

Kiszely György Careil-Mari. A Cimborá példányait visszamenőleg július 1-ig elküldtük és kiadóhivatalunkat utasítottuk, hogy a lapot címére azonnal indítsa meg.

Kiadó bácsi üzenetei külföldi előfizetőihez:

Szkiba Bandi Szajkófalva. Megkaptuk a 10 cK-át, melyet a Cimborá november 1-től 1924. január 1-ig terjedő előfizetési díjának kiegyenlítésére fordítottuk.

Horváth Manci és Böske Honca. A beküldött 10 cK-ával Cimborá előfizetésük f. évi november hó 1-től 1924. január 31-ig ki van egyenlítve

Fehér Kálmán Losonc. A beküldött 20 cK-át megkaptuk és a Cimborá f. évi november hó 1-től 1924. április 30-ig terjedő előfizetési díjára fordítottuk.

Iff. Lükő Géza Bratislava. A beküldött 10 cK-át megkaptuk és a Cimborá f. évi november hó 1-től 1924. március 1-ig terjedő előfizetési díjának kiegyenlítésére fordítottuk.

Dániel Szabó testvérek Vizesrét. Az átutalt 40 cK-át a Cimborá f. évi július hó 1-től 1924. július hó 1-ig terjedő előfizetési díjának kiegyenlítésére használtuk fel.

Peskó Tibor Kézmarok. Előfizetését köszönjük. A beküldött 10 cK-át október 1-től december 31-ig terjedő előfizetési díjra fordítottuk.

Mattyasovszky Sárka Kézmarok. Az átutalt 50 Leit megkaptuk. Az 1/4 évi előfizetési díjunk csak Románia területén 50 Lei. A külföldre küldött lapoknak magas a portóköltségük, ezért kérjük, hogy még 15 Leit pótlólag beküldeni sziveskedjék.

Cinke királyfi lakodalma.

— Irta: BANDI BÁCSI, —

Egy cinke királyfi
Egyszer réges-régen:
Beköszöntött szépen
A veréb herceghez,
Aranyos szekéren.

Előadta bátran
Az ezüst pitarba,
Hogy a mentéjébe
Száz arany van varva,
S mi tagadás, — a herceglányt
Párjával akarja...

No, az öreg herceg
Abb' a minutába
Beljébb tessékelté
A vendég szobába,
S nagyot ütött az öklével
Gyémány asztalára:

„Hej, édes szolgálím,
Mindenféle népem
Itt legyen ezen a
Fényes vendégségen,
S ablakomban száz csiriplő
Muzsikus zenéljen!„

S hogy vendége leült
Egy rubintos székbe:
Boros billikomot
Rakatott elébe,
Megkinálta minden jóval,
Hadd muljon az éhe!

Mire leszállt a nap
S helyére az éjjel
Ült az ég boltjára
Csillagos szemével,
Tele lett a herceg háza
Büszke vendég-néppel.

A fényes lakzira
Mégérkezett rendre
Nagy Verébországnak
Minden rangu rendje;
S éjfél tájon behajtott a
Varjak fejedelme.

„Kár... Kár... vigan vagytok,
Fenséges barátom!
Folyik a bor szépen,
Adta Irom-lárom,
Hanem hát a szép menyasszonyt
Sehol sem találok!“

„Csir-csur! — rikkantott a
Herceg a szolgálknak —
Mondjátok meg tüstént
A menyasszony-lánynak,
Hogy a fényes vendégseregnek
Már csak rája várnak!“

Szaladt ahány szolgál,
Vissza is rohantak,
„Hült helyét találtuk
A lány-asszonyunknak,
S künn a macskák olyan furecsán
Nyávognak, nyafognak!“

A cinke királyfi
Akkor, hajdanába:
A birodalmába
Menyasszonya nélkül tért meg
Aranyos batárba!
(Budapest.)

Hasznos szórakoztató.

— Irta: JANI BÁCSI.

A növényvilág kéményseprője.

A kéményseprő bácsi feltűnése az utcán érthető ijedtséget kelt. Még a nagyobbak is érthető huzódással viseltetnek öklеме iránt. Hogyne, hiszen egy kis érintésre emléket hagy a tisztára kefélt ruhán.

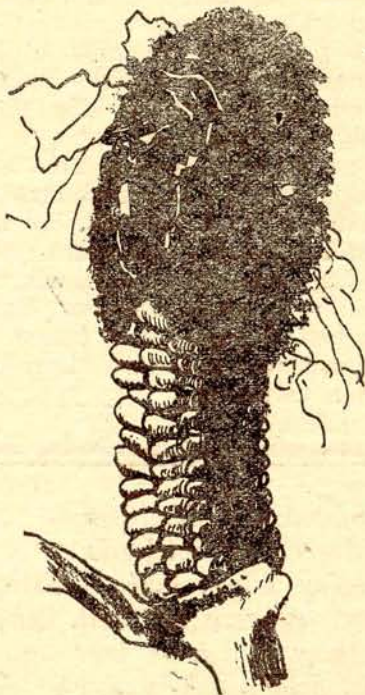
Ezután a kis bevezető után megállapíthatjuk, hogy a növényvilág kéményseprője nem ilyen ijesztő, sőt még játszunk is vele! Ugyan mi lehet ez? Ha még most épen a szezonja nem volna is, könnyű kitalálni, hogy csak a kukorica korom üszögéről van szó, mellyel a kukorica-szüret idején, a töréskor és a fosztáskor a jókedvű fiatalság csintalankodni szokott.

Hű, micsoda riadalom van, amikor Miska az üszökös kukoricával oda settenkedik Maresához s egy alkalmas pillanatban piros orcáját fekete Krampusszá változtatja. Maresa prüszkölése, puccolódása persze óriási kacagást vált ki a jókedvű társaságban.

Pedig, ha jól meggondoljuk a dolgot, ezzel a tréfálózással nagy kárt csinálunk. A feketére festő fekete por az üszöggomba szaporító szerve, a spóra! A milliószámra széthulló por ráhull a kukoricaszemekre. Ott áttelel s tavasszal a vetőmaggal földbe kerül. A nedves földben a kukorica kicsirázik, de kicsirázik rajta a spóra is, mely finom vékony fonalait belebocsátja a fejlődő kis kukoricába.

Elérkezünk a második kapálásig, még jó-

formán mindenik kukorica szál egyforma. De jó egy pár nap múlva a virágzás ideje. Ekkor már

egyik-másik kukoricán érdekes elváltozásokat látunk. Vagy a száron, vagy a fejlődő csövön,

a levelek vastag középerén, sőt sokszor szőlőfürt módjára fenn a szár végén levő buga virágzatban is golyvaszerű kinövések mutatkoznak. Ezek frisseben átvágva, puha, szivacszerű, szürkés, egynemű anyagot mutatnak. Később azonban s különösen már a szedés idején a felpattanó hártvány burok alól csak úgy ömlik ki a sok fekete koromszerű spóra, amelyről az üszöggomba a nevét is nyerte.

A fejlődésének a kezdetén a gombatelep száalai a kukorica belsejét hálózják be. Eddig még kívülről semmi változást nem látunk. Legfeljebb feltűnhetik, hogy egy-egy kukorica-tő fejletlenebb, sárgásabb, mint a többi. De közben eljő az ideje annak, hogy az eddig benn lappangó gombatelep is a szaporodásával, további fennmaradásáról gondoskodik. Ekkor fejleszt ki már a felszínen a termő testét, mely érés folyamán őszire megtelik millió meg millió apró spórával.

Miért csinál most már kárt az üszöggomba? Az elmondottakból kitűnik. Élősködik a kukorica testében s a fejlődő növény s későbbben a magvak elől ő szivja el a táplálékot. Az ilyen száron levő csöveken kevés szem van s amellett a kukorica-üszög mint a többi üszögfaj mérges hatása az emberi és állati szervezetre! Védekeznünk kell hát az üszög ellen.

Ennek egyik módja az, hogy a nyár folyamán a mezei sétáink alkalmával a golyvasodásnak indult töveket huzgáljuk ki. Ha elég zsengék, akkor még fel is etethetjük, de legjobb általában az ilyen szálatokat szépen elégetni. A kukoricatörés alkalmával az esetleg talált üszkös száratokat külön kell szedni, de óvatosan, nehogy a spórák elszóródjanak, s el kell égetni.

A kukorica fosztogatóban véletlenül előkerült üszkös csöveket ne használjuk fel játszásra, hanem óvatosan papírba burkolva dobjuk be mindenestől a tűzbe. Ne játsszunk a legnagyobb ellenségünkkel!

Még az ilyen elővigyázat után is jó volna, ha mindenki, mielőtt a kukoricát elvetné, a vetőmagot csávázná (azt kellene csinálni mindenféle gabona vetőmagjával). Csávázásra vagy párolásra kék vagy rézgálicot használnak, még pedig 100 liter vízre $\frac{1}{2}$ kg-ot számítva. Ennek az $\frac{1}{2}$ %-os oldatban félnapig kell benne hagyni a vetőmagot s azután ponyvára kiterítjük s megszáritás után vetjük el.

(Székelykeresztúr.)

A „SZÖKÉS A TEKNŐBEN“ című regényünk közlését már befejeztük.

A regény könyvalakban máris kapható és a csinos, izlésesen kiállított, keménykötésű műnek csekély 48 leu az ára.

Kevés példányunk van. A könyvet az összeg előzetes beküldése, vagy utánvét mellett szállítjuk.

NEM TUDTA.

Gyurica kipirult arccal, messziről kiabálva szalad haza.

— Anyuskám! Anyuskám!

Parányi kis rigó gunnyaszt a kezében. Még tolla sincs, a szél csak apró pelyheket libegtet rajta.

Anyuska kijön a tornácra s csodálkozva kiált fel:

— Jaj, de szép kis madár! Kitől kaptad?

Gyurica ragyogó szemmel dicsékszik:

— Hát a Pistáék kertjében... Magam másztam fel érte!

— Igen? Hát nem sajnálsz? Mi lenne, ha egyszer te sem jönnél haza? Valaki megfogna s erőszakkal elcipelne. Ugy-e, hogy sirnál, fájna a szived? Én is hiába várnálak... Hallgasd csak! milyen szomoruan csipog szegényke. Az édesanyja is otthon van már azóta. Keresi, keresi az ő kis fiacskáját. Nem találja. Óh, hogy sir szegény!

Gyurica lehajtott fejjel, lesütött szemmel indul visszafelé. Zokogásba fuló hangon szól hátra: Nem tudtam, hogy anyja is van a madárnak... Visszaviszem.

(Szatmár.)

Dsida Jenő.

A Cimborá november hó 11-én megjelenő, 45-ik számának tartalomjegyzéke:

Cimkép: Nagyapó és unokája eteti a malackákat. — Szeremley Akos: Ródiika. Vers. — Elek nagyapó: Az aranyszörű csikó. Mese. — Guy de Maupassant: Az én Gyula bátyám. (II. közlemény.) — Tamás érdeklődik. — Bandi bácsi: A vándorló király. Vers. — Tutsek Anna: Krumpli herceg és Cékla kisasszony lakodalma. Mese. — Csanády Sándor: Mádi Feri foghuzása. Mese. — Elek nagyapó: Ócsike mesél. — Csűrös Emilia. Mese egy régi aranykrajcáról. — Mari néni: Köszöntők. Vers. — Dsida Jenő: Jobban hisz a számárnak. — Elek nagyapó: A veréb. Mese. — Bujk Béla: Hogy lettem én gólyakirály? — Fejtörő. — Elek nagyapó üzeni.

Köhögésnél, hurutnál,

csak a

SIROMALT

használ!

Biztosan használ, íze jó,

Patikában kapható!

Elek nagyapó üzeni:

Minden levél egyenesen Elek nagyapó címére: Kisbaczon, (Bajánii Mici) u. p. Nagy-baczon, (Bajánii Mare) Háromszék megye (Jud. Treiscaune) küldendő, akkor idejében kaptok választ. A levélírás egyik fontos szabálya, hogy benne legyen a levélben: hol kelt, melyik évben s melyik hónap hányadikán!

Hunyadi Margit Arad. Úgy emlékszem, hogy ez az első levél, amelyet föléd kaptam s így szeft. végén a megjelölt névsorában nem találhattad a nevedet. Nyilván elvesztett az a leveled. Most is az utolsó pillanathoz érkezél. Levélben nem válaszolhatok, mert csak egy segélybélyeget küldtél s ha csak ezt ragasztanám a borítékra, büntetésépenzt kellene érte fizetned. — Singer Tibor Marosvásárhely. Rejtvényeid sorra kerülnek. Tulságosan sokat kívánsz, amikor sok 64 évet kívánsz nekem. Elég abból egy is. De a kívánságod mindenesetre irántam való szeretetedre vall. A kiadóhácsinak írtam, hogyha van az áprilisi számokból, áprilistől kezdődően küldje neked az újságot. — Schenk Tusika Brassó. Nekem is kedves emlékté a te nyári látogatásod. Szeretettel gondolok rád, s remélem, a jövő nyáron ismét ellátogatsz hozzám. Majd meglátod, egy-heftőre itt lesz a nyár, különösen ha szorgalmasan tanulsz, amiben én nem is kétkeltem. Tolmácsold meleg üdvözlétem kedves szüleidnek. — Révész Endre Kolozsvár. A kiadóhácski pótolta a 37. számot. — Milinkovics Margit, Tibor, Sándor, Zoltán, (Magduska, Ibolyka Ujarad. Mélyen meghatót, kedves Margit, a leveled, amelyet magad s testvéreid nevében írtál. Már rég meg akartad köszönni az üzenetemet, de ebben megakadályozt anyukád betegségé. Csak akkor láttad, hogy mily sokat dolgozott a te édes anyád, amikor helyettesítened kellett őt. Az ő dolgának felét sem végeztél el, s olyan fáradt leltél estére, hogy alig bírtál tanulni. Most már, hála Istennek, jobban van édesanyátok, de még mindig gyenge, s olyan szomorúan néz reátok mindig és nektek himondhatatlanul fáj az ő szomorú nézése, s tölem kérek tanácsot, mit tegyetek, hogy egy kicsit nevéssen veletek. Nem tudok egyebet tanácsolni, mert azt látom, hogy jó és kedves gyermekek vagytok, hogyha lehet, legyetek még jobbak és kedvesebbek, lessétek el még a gondolatát is, eszeljétek ki mindenféle kedves tréfákat s majd meglátjátok, hogy lassanként elmúlik a szomorúsága s együtt nevet majd veletek. Ti minden nap mind a hatan imádkozzatok a kis Jézuska képe előtt édesanyátokért, sőt még nagyapóért is, hogy a jó Isten gyógyítsa meg mind a kettőt, s lám meggyógyult édesanyátok s nagyapóka is úgy érzi, hogy már meggyógyult. Várom a leveledet, amelyben azt fogod írni, hogy édesanyátok együtt nevet veletek. — Dobos Juliska Gherla. Örvendek, hogy felszenek neked Öcsike nadselű gondolatai s gyönyörűnek találta Holstein Mária néni Porok című elbeszélését. Annak is örvendek, hogy nem találta nagyapókat olyan öregnek a képen, mint ahogy lefestették előtéd. Ez onnan van, mert mióta a Cimbora-t szerkeszttem s kapom fölédet a sok szép és kedves levelet, napról-napra fiatalodom. A 34, 35, 37. számot pótolja a kiadóhácski. — Erős Gizella Abrudbánya. Mászor egyenesen Kisbaczonba címezd a levelet és ne Szatmára, mert eliaft szinte lekéstél. A megjelölések sorra kerülnek, kivéve azt, amelyiknek Elek nagyapó a megjelölése, mert az ő nevével amugy is elégszer találkozotok az újságban. — Béli Dénes Zsibó. Először találkoztam a Cimbora-ban a te történelmi neveddel s mindjárt meg is dicsérem szép írásodat, de levelet is várak föléd, nemcsak megjelölést, hogy közelebből megismerjelek. — Demes Gábor Torda. Rejtvényeidből válogatok. — Brandes Margit Arad. Új unoka vagy, amin látom. Örömmel is látok unokáim sorában, de még nagyobb lesz az öröömöm, ha levelet is kapok föléd. — Ifj. Kosztia István Marosvásárhely. — Elég ügyesen rajzolsz, de sokszorosításra még nem alkalmas. A fölötti rákosztás rejtvényedek közülöm, mert magam is azt vallom, hogy annak nincs párja. — Kiss Irma és Ida Szék. Unokatesztvérei vagytok Kiss Irénkének és Gyurkának s fi is nagyon szereltek a Cimbora-t. Es szerelnek látni Elek nagyapót nemcsak képpen, hanem valóságban is. Magam is szerelném, ha így lenne. — Kiss Irénke és Gyurka Szék. Nem haragszom, Gyurka, hogy oly sok malacot csináltál a leveledben, mert hiszen csak most kezdés flntával írtál. Így volt ez mindig, így lesz ezután is: a malacok csakugy pofyognak azoknak a tollából, akik először próbálkoznak vele. Aztán lassan eltűnnek s oly tisztá, ragyogó lesz az írásod, hogy csupa gyönyörűség lesz azt olvasni. Fontosabb az, hogy mindennap olvassátok az újságot, amikor a leckét megtanultátok, vagy pedig apu olvassa, ha már fi lefejtétek s még anyuka is szívesen hallgatja. Ezt szeretem én, ha nem csak az unokák, de a szülők is olvassák a Cimbora verseit, meséit. — Patrovits Mária, Irén és Lili Marosvásárhely. Azért nem írtál eddig, Mária, mert szégyeltd. Mem értem, mi szégyelni való van a levélírásban, amikor látod, hogy minden unokám levelet szeretettel olvasom és válaszolok rá. Lillnek azt üzenem, hogy ne lődössön, amikor te levelet írsz, mert bizony látszik is az írásod, hogy a hamis Lillike lődössött, de hiszen megbocsátható neki, mert ő még csak 4 éves s még nem tudja, hogy milyen fontos dolog az, ha egy 8 éves nagy leány levelet ír nagyapónak. — Kertész József Torda. Csudálom a kérdéseted. Persze, hogy az illető nem élő alak. — Látzina Berta Gyalár. Először találkoztam a neveddel, először küldesz megjelölést s ezzel is lekéstél, mert legkésőbb 10-én meg kell kapnom az előző hónap rejtvényeinek a megjelölését, a te leveled pedig 9-én kelt s így idejében nem juthatott hozzám, annál kevésbé, mert a kiadóhivatalhoz címezted a levelezőlapot s nem Kisbaczonba, már pedig más a kiadóhivatal, más a szerkesztőség. Ezután csak címezd hát leveled Kisbaczonba. — Lilienfeld Annuska Nagy-

károly. Jól jejtetted meg a rejtvényeket, Annuska, de lekéstél a beküldéssel, mert te is Kisbaczon helyett Szatmára küldted. — Szentpétery Inyó és Jancsi Marosvásárhely. Inyó IV. elemista, Jancsi I. gimnazista, s abban állapodtatok meg, hogy felváltva írtek nagyapónak, mert sok a tanulnivalótok. Ezt igen helyesen tesztitek, így legalább mind a kettőtök írásával megismerkedem. Remélem, majd személyesen is meglátjátok, nemcsak képpen. — Szabó Zoltán Maramarossziget. A 39-ik szám rejtvényeinek a megjelölésével lekéstél. A képrejtvényed jól van meg szerkesztve, de igen költséges volna a sokszorosítása. Más fajta rejtvényen törd a fejedet. — Kirth Etelka Brassó. Nem emlékszem, milyen volt a mulkori írásod, de ezzel a leveleddel minden tekintetben meg vagyok elégedve, amint hogy el is várom egy diáklánytól, hogy oly szépen és gondosan írjon, mint ahogy most írtál. Örömmel olvasom leveledből, hogy Koszta Böske unokám egy osztályba jár veled, nagyon jó tanuló s ő is üdvözli nagyapót. Ha a fényképemet beramázlatod, ez azt bizonyítja, hogy szeredel nagyapót és kellőképpen értékeled az ő munkásságát. — Dóczy Zoltán Nagyenyed. A kiadóhácski remélhetően már pótolta a 36-ik számot, mert külön írtam evégből neki. Édesanyádnak add át kézcsoomat és meleg üdvözléteket. — Bisztray Margit Aranyosgyéres. Remélem, hogy csak voltál beteg s most már nem vagy az. Gyógyulásondól melőbb várom a leveledet. — Meskó Loránd Késmárk. Az írásod azt muf tja, hogy nagyobb diák vagy, szerelném ha írnál magadról s egyáltalában a késmárki életéről. — Duka Rózsika Beszterce. Örömmel veszem tudomásul, hogy egészséges vagy mint a makk", és örömmel veszem tudomásul az ösztinésedet is! Vagy két hónapon át azért nem írtál, mert lusta voltál. Remélem, most már vége lesz a lustálkodásnak s újra szorgalmasan írsz nagyapónak. A kiadóhácski újra elfogja küldeni az augusztusban nyert könyvet, mely nyilvánvalóan a postán hallódott el. Miután magad beismered, hogy lusta voltál, ne csudálkozz, ha ezuffal lekéstél a rejtvénymegjelölések beküldésével. Ellenben rejtvényeid között találtam néhány jót s ezek majd sorra is kerülnek. — Kondrai Gerő, János és Petyelán István Marosvásárhely. Az általatok küldött rejtvények nagy rengetegből hívágotom a jobbakat. — Román Titi Szatmár. Nem fártod meg az ígéretedet, egész nyáron nem írtál, de megvan rá a mentésed: Nagybanán voltakót rómant tanulni, na meg fártatok a Strandra. A mulasztást azzal próbálod helyre hozni, hogy verset írsz nagyapórol, amely ugyan nem vers, de annyira kedves, hogy le is közlöm itt:

Nagyapót az Isten sokáig éltesse,
Hogy unokáinak meséket verseljen,
Tovább nem tudom a rímeket kifalálni,
Kézét csókolja Román Titi.

Jól van ez így, Titi. Nem is képezed, milyen nagy örömet szerzettél nekem ezzel a verssel, bár a rímeket nem tudtál kifalálni. Hiszen majd elkövetkezik annak is az ideje. — Román József Szatmár. Azért nem írtál oly sokáig, mert pótvizsgára készültél: megbuktál a franciából. Látod, dicséretes vonás ez benned, hogy a bukást nem titkoltad el. Ez az ösztinéség sokat érő kincs. Azt írod, nagyon megszereltem nagyapó képét a Cimbora-ban, de még jobban szerelném, ha egyszer elmennék Szatmára. Hiszen elmegyek én oda, mert végre is csak meg kell látnom azt a várost, ahol a Cimbora-t kiadják. — Dankó Józsefné Brassó. Engem már nagy öröömömre, minden szülő Elek nagyapónak szólít, s így mondanom se kell, hogy örömet szerzett nekem ezzel a megjelöléssel. A kiadóhivatalt értesítettem, a nyilvánvaló tévedésről s eddig bizonyan rendezték a dolgot, nemkülönbön Irénkének másodsor is elküldték a könyvet, amely nyilván a postán hallódott el. Az ilyesmi ne hangolja le Irénkét, meg kell szoknunk lassankint, hogy a postán elvész egyik-másik küldemény. Igen örvendek, hogy az első gimnazista Karcsitól kezdve a három éves Böskéig valamennyien rajonganak a Cimbora-ért, sőt Böszike minden áron a nagyapó arcképével akart aludni, csókolta és nem akarta senkinek odaadni a Cimbora-t. Remélem, hogy ez a kedves gyermek már teljesen egészséges. — Szalay Juditka Nagyborsa. Jól ismerem Dénes bácsit, akinek a felesége a te Mariska néni. Gondolom, milyen rosszul esett nektek, hogy a nyáron hiába vártátok Mariska nént az ő his Evikéjével, de nem csuda, mert messze van Romániától Csehszlovákia. Nagyapónak éppen fizenegy igaz unokája van. Kívánságokra közlöm a nevéket: Eva, László, Dénes, András, Tamás, Miklós, István (Öcsike), Marica, Hancika, Jucika és Juditka. Szóval a te nevedet viseli a legkisebbik unokám. Édesanyádnak külön válaszoltam. — Nagy Gizella Sepsiszentgyörgy. Intézkedtem, hogy ezután a te nevedre járjon a Cimbora. — Balog Böszike Déva. Eddig bizonyan megkaptad a 38. számot s most már hiány nélkül olvashatod a Székés a teknőben-t. — Singer Tibor Marosvásárhely. Csudálom, hogy egyáltalán jut időd a levélírásra, ha az iskolában franciát és románt tanulsz, magánuton pedig az angol tanulod, mert Amerikába készültök, ahol, szerinted, csak angolul beszélnek. Mindenesetre jól teszed, ha megtanulsz angolul, de ne gondold, hogy a magyar nyelvnek nem veszed hasznát Amerikában, hisz ott legkevesebb egymillió magyar ember él. Amennyire te szereted a Cimbora-t, bizonyos vagyok abban, hogy ez az újság oda is jár majd neked, s így nem fogsz teljesen elszakadni a szép Erdélytől. — Rafael Klárika Bölon. Igen hellemesen fölítotted a szünidőt, nagyzüleideinél, ifthon azonban szühölködtél a játszóársakban, amin csudálkozom, mert hiszen Bölon nagy falú. Azt hiszem, falás Bönlonben is kedves pajtasokat, csak egy kissé körül kell nézned és jól meg kell válogatnod őket. Addig is míg ez megtörténik, örömmel látom, hogy jó barátokra leltél a Cimbora-ban, s különösen felvidul a lelked, ha nagyapó meséit olvasod. Régi igazság, hogy a jó könyv és a jó újság a legjobb barát.

A Cimborá első félévi bekötési táblái elkészültek. A csinos és tartós bekötési táblák ára 30 leu és 5 leu postaköltség. □□□□□

Ha támogatni akarjátok munkánkat, közöljétek a kiadóhivatallal a Csehszlovákiában lakó és veletek egykoru kis cimboráitok pontos címét.

INGYEN küldjük minden előfi- zetőnek a CIMBORÁT EGY ÉVIG

ha az illető előfizető a maga városában tíz új előfizetőt szerez és beküldi az új előfizetőknél legalább egy félévre szóló előfizetési díját.

INGYEN küldjük minden előfi- zetőnek a CIMBORÁT EGY FÉLÉVIG

ha az illető előfizető a maga városában öt új előfizetőt szerez és beküldi az új előfizetőknél legalább egy félévre szóló előfizetési díját.

INGYEN megküldjük minden előfizetőnek Benedek Elek: Ócsika könyvét, ha az előfizető négy új előfizetőt,

INGYEN megküldjük minden előfizetőnek Balázs Ferenc: Mesefolyam vagy Kertész Mihály: Senki Tamás című könyvét, ha az előfizető három új előfizetőt, ♡ ♡ ♡ ♡ ♡ ♡ ♡ ♡

INGYEN megküldjük minden előfizetőnek Benedek Elek: Híres erdélyi magyarok című könyvét, ha az előfizető két új előfizetőt és ♡ ♡ ♡ ♡

INGYEN megküldjük minden előfizetőnek Monoky Sándor: Tündérmese című könyvét, ha az előfizető egy új előfizetőt szerez és az új előfizetőknél legalább is egy félévre szóló előfizetési díját beküldi. ♡ ♡ ♡ ♡

Hisszük, hogy e szép ajándékok még fokozottabb mértékben ösztönözni fognak benneteket arra, hogy, mint eddig is tettétek, a Cimborá olvasó tábora részére minél több olvasót szerezzetek. ♡ ♡ ♡ ♡ ♡ ♡ ♡ ♡

Szép feladatotokhoz a CIMBORA kiadóhivatala sikeres munkát kíván.

A Cimborá ez évi január, február márciusi és áprilisi számai teljesen elfogytak. Ezekkel a számokkal senkinek sem szolgálhatunk. □ □

Szeptember végén lejárt a harmadik negyedév. – Ne mulasszátok el az előfizetési díjaitokat beküldeni, mert kénytelenek leszünk a lap további küldését beszüntetni.

Cluj

Rohonyi Antal

Str. Mico 2.

695

LAPTULAJDONOS ÉS KIADÓ

SZABADSAJTÓ KÖNYVNYOMDA ÉS LAPKIADÓ R.-T. SATMAR.

A LAPOT A NYOMDAVÁLLALAT BAIA-MAREI (NAGYBÁNYAI) FIÓKJÁNAK GYORSSAJTÓJÁN NYOMJÁK.

A SZERKESZTÉSÉRT DÉNES SÁNDOR FELEL.

A SZINES CIMLAPOKAT ÓCSVÁR REZSŐ RAJZOLTA.